

Σύγχρονες παραγωγές

LUIGI NONO “composizione per orchestra” - “der rote mantel”

Η εταιρία “Wergo” με έντονη δραστηριότητα στην δισκογραφία μουσικής του 20ου αιώνα, είναι ήδη γνωστή στους αναγνώστες μας. Μια ακόμα παραγωγή κυκλοφόρησε πρόσφατα με τα έργα “composizione per orchestra” και “der rote mantel” του σημαντικού Ιταλού μοντερνιστή Luigi Nono.

Το “composizione per orchestra” είναι ένα από τα λίγα έργα που δεν αναφέρονται στην εργογραφία του συνθέτη. Ακόμη και ο τίτλος αφήνει ασάφεια για τι είδους σύνολο είναι γραμμένο.

Το έργο χρονολογείται στο 1951, εποχή κατά την οποία ο συνθέτης έγραφε συγχρόνως ένα άλλο έργο, για δύο αφηγητές και ορχήστρα, πάνω σε κείμενα του κομμουνιστή συγγραφέα Julius Fucik. Η σύνθεση αυτή δεν τελείωσε ποτέ, γιατί ο Nono συνειδητοποίησε ότι έργα που η ιδέα τους αντλείται από πολιτικές ιδεολογίες και αντιπαράθεσεις, δεν θα παρουσιάζονταν στη Γερμανία του '50.

Συγκρίνοντας κανείς τις δύο συνθέσεις ανακαλύπτει ότι ο Nono αν και έγραφε τα δύο έργα για το ίδιο σχήμα, χρησιμοποίησε διαφορετικά το μουσικό υλικό του κρατώντας όμως την ίδια ιδεολογική βάση.

Έτσι στο “composizione” αφαίρεσε τα κείμενα του Fucik και περιόρισε το φθογγικό υλικό του σε εννέα νότες για τον μεγάλο όγκο τις ορχήστρας και σε τρεις για το μέρος των κρουστών. Με τη χρήση αυτής της διαίρεσης ο συνθέτης κατορθώνει να δημιουργήσει μια απροσδιόριστη εικόνα για τον ακροατή, δίνοντάς του άλλοτε την αίσθηση της “δωδεκαφωνίας” και άλλοτε ενός τονικού έργου. Παράλληλα ο αφηγηματικός χαρακτήρας που το έργο έπαιρνε από τα κείμενα του Fucik μεταμορφώνεται σε μια αυτόνομη φόρμα, κρατώντας παράλληλα το έντονα το δραματικό ύφος των κειμένων.

Το “composizione” αποτελείται από τρία μέρη που παίζονται χωρίς διακοπή: “Polifonica”, “Monodia” και “Ritmica”. Την φόρμα αυτή ο Nono διατήρησε και σε επόμενο έργο του δίνοντας ανάλογους τίτλους. Η επαναστατική τάση και η κραυγή για λύτρωση του συνθέτη

διακρίνεται στο τρίτο μέρος, στο οποίο τα κρουστά έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο δίνοντας έτσι στον ακροατή την αίσθηση της ελευθερίας.

Το δεύτερο έργο του δίσκου με τίτλο “der rote mantel” γράφτηκε το 1954 και είναι εμπνευσμένο από τον Federico Garcia Lorca στην ποίηση του οποίου βασίστηκε.

Ο θαυμασμός του Nono προς τον Lorca είχε εκδηλωθεί ήδη με το έργο “Epitaph auf Federico Garcia Lorca”. Αφορμή όμως για τη σύνθεση “der rote mantel” στάθηκε η φίλη του συνθέτη Tatiana Gsovski, η οποία διασκεύασε σε μπαλέτο το θεατρικό του Lorca “Amor de Don Perliimplin con Belisa en su jardin” και ζήτησε από τον Nono να συνθέσει τη μουσική.

Σε αντίθεση με το πρώτο έργο του δίσκου, εδώ διακρίνονται εύκολα οι πολιτικές και οι συνακόλουθες αισθητικές πεποιθήσεις του συνθέτη μέσα από την πλήρη απουσία οποιασδήποτε χρήσης παραδοσιακών και επομένως “κοινότοπων” συνθετικών τεχνικών.

Η παράδοση χρήση την ορχήστρας προσπαθεί να αποτυπώσει τις συναισθηματικές εντάσεις που δημιουργούνται από τις ποιητικές εικόνες των κειμένων του Lorca.

Το έργο χωρίζεται σε τρεις πράξεις. Η πρώτη αποτελείται από πέντε μέρη, η δεύτερη από έξι και η τελευταία από επτά.

Τα δύο έργα αντιπαράθενται τόσο ως προς την διάρκεια (14' και 37' αντίστοιχα), όσο και ως προς την συνθετική τους τεχνική. Με την ακρόασή τους ο καθένας μας μπορεί να αντιληφθεί το κλίμα που επικρατούσε στην μεταπολεμική Γερμανία και την τάση αντίδρασης που τελικά οδήγησε στην ονομαζόμενη avantgarde μουσική.

Η ποιότητα της ηχογράφησης είναι εξαιρετική κάτι που χαρακτηρίζει κάθε παραγωγή της “Wergo”.

Ερμηνεύει η “Deutsches Symphonie - Orchester” και η χορωδία “Rias Kammerchor” υπό τη διεύθυνση του Peter Hirsch. Σολίστ στο δεύτερο έργο είναι η soprano Angelika Luz και ο βαρύτονος Jorg Gottshick.

IMPRESSIONS FOR SAXOPHONE AND ORCHESTRA

Με τον δίσκο ακτίνας "Impressions for Saxophone and Orchestra" η εταιρία NAXOS εγκαινιάζει την καινούργια της σειρά με τίτλο "GREEK CLASSICS".

Συντελεστές του δίσκου είναι η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, ο σολίστ σαξοφώνου Θόδωρος Κερκέζος και ο μαέστρος Μύρων Μιχαηλίδης. Η παραγωγή περιλαμβάνει έργα των Ν. Σκαλκώτα, Δ. Δραγατάκη, Β. Τενίδη, Μ. Θεοδωράκη, Μ. Αλεξιάδη, και Μ. Χατζιδάκη. Το πρώτο έργο (1952) "Cretan Concertino" του Μίκη Θεοδωράκη - αρχικά σονατίνα για βιολί και πιάνο - έχει μεταγραφεί από τον Γιάννη Σαμπροβαλάκη για alto σαξόφωνο και ορχήστρα. Ο συνθέτης συμμετέχει με ένα ακόμη έργο του, το "Adagio" για soprano σαξόφωνο και έγχορδα.

Ο Γιάννης Σαμπροβαλάκης υπογράφει και τη μεταγραφή του έργου του Νίκου Σκαλκώτα "Concertino" για soprano σαξόφωνο και έγχορδα, που γράφτηκε το 1939 αρχικά για όμποε και πιάνο

Ακολουθεί το "Concerto Piccolo" του Θόδωρου Αντωνίου για alto σαξόφωνο και ορχήστρα, έργο του 2000, βασισμένο σε παλαιότερες ιδέες και αφιερωμένο στον σολίστ Θ. Κερκέζο.

Επόμενο έργο είναι το "Phrygian Litaney" του Μηνά Αλεξιάδη επηρεασμένο από τη παραδοσιακή μουσική και αφιερωμένο επίσης στον σολίστ του δίσκου.

Αφιερωμένο στον μαέστρο Οδυσσέα Δημητριάδη είναι το έργο "Rhapsody of Pontos" του Βασίλη Τενίδη για alto σαξόφωνο και ορχήστρα. Σολίστ στο βιολί είναι ο Σίμος Παπάνας.

Για alto σαξόφωνο και ορχήστρα είναι γραμμένο επίσης το έργο "Mr Knoll" του Μάνου Χατζηδάκη. Η σύνθεση αποτελεί το 7ο μέρος του γνωστού έργου του συνθέτη "Gioconda's Smile".

Με την ευκαιρία της κυκλοφορίας του CD η NAXOS ονόμασε τον Θ. Κερκέζο "Artist of the week" για τον Νοέμβριο του 2006. Τα "Impressions" αποτελούν ένα πρώτο σημαντικό βήμα της Κ.Ο.Θ. στο εξωτερικό και έπεται συνέχεια... Σημειώνουμε ότι ο δίσκος χαρακτηρίστηκε από το Musicweb ως "Bargain of the Month" ανάμεσα σε 130 τίτλους. Είναι σίγουρο ότι με τη νέα αυτή σειρά θα δοθεί ευκαιρία σε ελληνικά έργα να γίνουν παγκοσμίως γνωστά.

BENJAMIN BRITTEN: "The young person's guide to the orchestra." MIKLOS ROSZA: "The Jungle Book"

Παραγωγή του Αναπτυξιακού Πολιτιστικού Οργανισμού των υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού "Περίστυλον, Πολιτισμού Ανάδειξης" αποτελεί το dvd που περιλαμβάνει το έργο "The young person's guide to the orchestra του Benjamin και το "The Jungle Book" του Miklos Rozsa.

Στα χνάρια της παραγωγής της EMI, "Orchestra a person guide with Simon Rattle" σε cd & cd-rom βασίζεται το πρώτο έργο αυτής της παραγωγής. Ο B. Britten κατόπιν παραγγελίας του Βρετανικού υπουργείου Παιδείας ανέλαβε το 1945 να συνθέσει τη μουσική για ταινία με τίτλο "Τα όργανα της Ορχήστρας" με σκοπό να γνωρίσει στους νέους τα όργανα μιας συμφωνικής ορχήστρας. Χρησιμοποίησε για αυτόν το σκοπό ένα θέμα του Άγγλου συνθέτη Henry Purcell. Το έργο αποτελείται από έξι εμφανίσεις του θέματος και δεκατρείς παραλλαγές του.

Την ίδια περίπου εποχή, του 1943, ο Ούγγρος συνθέτης Miklos Rosza συνθέτει τη μουσική για την ταινία των αδελφών Corda, "The Jungle Book", το οποίο βασίζεται στο ομώνυμο μυθιστόρημα του R. Kipling.

Την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης διευθύνει ο μαέστρος Christof Escer, στο τραγούδι είναι η Μαίρη-Έλλεν Νέζη. Την αφήγηση και των δύο έργων κάνει ο ηθοποιός Σπύρος Παπαδόπουλος, ο οποίος στο μεν πρώτο έργο περιγράφει κάθε όργανο που ακολουθεί κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης, στο δε δεύτερο έργο δίνει πληροφορίες για τα ζώα της ζούγκλας ενώ παρεμβάλλονται κινούμενα σχέδια.

Για τα τεχνικά χαρακτηριστικά του dvd δεν δίνονται άλλες πληροφορίες παρά μόνο για τον ήχο που επιλέγουμε, είτε stereo είτε dts.

Ένα "ελληνικό" dvd που είναι κατάλληλο για μικρά παιδιά.